

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Återrapportering Ersättning för höga sjuklönekostnader till arbetsgivare

Försäkringskassan ska enligt regleringsbrev 2017 återrapportera de sjuklönekostnader som olika grupper arbetsgivare har rapporterat in till Skatteverket för kalenderåret 2016. Försäkringskassan ska redovisa till vilket belopp ersättning för höga sjuklönekostnader har krediterats arbetsgivarnas skattekonton och vilka grupper av arbetsgivare som har tagit emot ersättningen.

Återrapporteringen ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 8 augusti 2017.

Bakgrund

År 2015 infördes nya regler för ersättning för höga sjuklönekostnader till arbetsgivare. Syftet var dels att fler skulle ta del av ersättningen, dels att i högre grad styra den till mindre arbetsgivare. Det skulle uppnås genom ett differentierat beräknings sätt och en förenklad administration.

Sammanfattning

För 2016 har det betalats ut drygt 890 miljoner kronor i ersättning för höga sjuklönekostnader till omkring 44 000 arbetsgivare. Det innebär en ökning med 90 miljoner kronor och 2 000 arbetsgivare från föregående år.

Av de arbetsgivare som fick ersättning 2016 var 73 procent små arbetsgivare med en total lönekostnad på högst 3 miljoner kronor per år. Dessa arbetsgivare fick i genomsnitt tillbaka 55 procent av sin totala rapporterade sjuklönekostnad och tog därmed del av 40 procent av den totala utbetalade ersättningen.

Resultat

Resultaten som redovisas här är preliminära. De baseras på de ärenden som skapats utifrån de arbetsgivardeklarationer som kommit in till Skatteverket för deklara tionsåret 2016 och som Försäkringskassan har fattat beslut om till och med maj 2017. Rättningar och återkrav som sker efter detta datum förmodas inte ändra resultaten nämnvärt.

Fältet för sjuklönekostnad är inte tvingande i arbetsgivardeklarationen och enbart de arbetsgivare som fyllt i uppgift om de haft sjuklönekostnader eller inte finns med i resultaten.

Många av arbetsgivarna har angett att de inte haft någon sjuklönekostnad vilket framgår av tabellerna nedan och visas i skillnaden mellan antal som fyllt i arbetsgivardeklarationens fält för sjuklönekostnader (0 kronor eller mer) och antal som rapporterat sjuklönekostnader (större än 0 kronor).

Inrapportering av sjuklönekostnader och beviljad ersättning uppdelat efter arbetsgivarens storlek

I redovisningen nedan delas arbetsgivarna in i fem grupper utifrån hur stor deras totala årliga lönekostnad är. Gruppindelningen är gjord utifrån bestämmelserna i 17 § lagen (1991:1047) om sjuklön.

Tabell 1. Antal arbetsgivare som rapporterat sjuklönekostnad

Total lönekostnad	Antal som rapporterat sjuklönekostnader	Antal som fyllt i arbetsgivardeklarationens fält för sjuklönekostnader
0–3 mnkr/år	52 100	344 210
>3–6 mnkr/år	21 127	25 931
>6–12 mnkr/år	14 214	15 587
>12–20 mnkr/år	6 565	6 892
>20 mnkr/år	10 356	10 604
Totalt	104 362	403 224

Av arbetsgivare med en total årlig lönekostnad upp till 3 miljoner kronor som har fyllt i fältet för sjuklönekostnad rapporterade 15 procent en sjuklönekostnad högre än 0 kronor. För resterande grupper av arbetsgivare är motsvarande siffra 81 procent eller högre. Detta innebär att det är vanligare att mindre arbetsgivare inte haft eller inte har rapporterat några sjuklönekostnader jämfört med större arbetsgivare.

Tabell 2. Total och genomsnittlig rapporterad sjuklönekostnad

Total lönekostnad	Total rapporterad sjuklönekostnad, kr	Genomsnittlig sjuklönekostnad för arbetsgivare som rapporterat kostnader (median), kr
0–3 mnkr/år	650 686 535	8 451
>3–6 mnkr/år	676 840 539	24 311
>6–12 mnkr/år	986 219 955	57 467
>12–20 mnkr/år	905 468 548	122 500
>20 mnkr/år	16 945 454 835	365 985
Totalt	20 164 670 412	18 573

Arbetsgivarna rapporterade en sjuklönekostnad på totalt 20,2 miljarder kronor varav 16,9 miljarder kronor återfanns i gruppen med en lönekostnad större än 20 miljoner kronor.

Tabell 3. Antal arbetsgivare som fått ersättning, ersättningens storlek, totalt och genomsnittligt

Total lönekostnad	Antal som fått ersättning	Total ersättning, kr	Genomsnittlig utbetald ersättning (medelvärde), kr
0–3 mnkr/år	32 354	357 216 598	11 041
>3–6 mnkr/år	6 487	162 221 642	25 007
>6–12 mnkr/år	2 952	125 727 097	42 590
>12–20 mnkr/år	1 311	85 835 101	65 473
>20 mnkr/år	1 303	161 519 564	123 960
Totalt	44 407	892 520 002	20 099

Totalt har 44 407 arbetsgivare fått ersättning för höga sjuklönekostnader till ett belopp av 892,5 miljarder kronor (se tabell 3). Detta innebär att 4,4 procent av den totala rapporterade sjuklönekostnaden på 20,2 miljarder kronor har betalats tillbaka till arbetsgivarna i form av ersättning för höga sjuklönekostnader (se tabell 2 och 4).

73 procent av arbetsgivarna som tog emot ersättning återfanns i gruppen med lönekostnader upp till 3 miljoner kronor och tog del av 40 procent av den totala utbetalade ersättningen.

Tabell 4. Andel arbetsgivare som fått ersättning och andel av rapporterad sjuklönekostnad som ersatts

Total lönekostnad	Andel arbetsgivare med rapporterade sjuklönekostnader som fått ersättning, %	Andel av alla arbetsgivare som fått ersättning, %	Andel av rapporterade sjuklönekostnader som ersatts, %
0–3 mnkr/år	62	9	54,9
>3–6 mnkr/år	31	25	24,0
>6–12 mnkr/år	21	19	12,7
>12–20 mnkr/år	20	19	9,5
>20 mnkr/år	13	12	1,0
Totalt	43	11	4,4

I gruppen med lägst lönekostnad fick 62 procent av dem som rapporterade sjuklönekostnader ersättning. Eftersom det var liten andel av dessa som rapporterat sjuklönekostnader och om man tittar på alla arbetsgivare i gruppen små arbetsgivare, var det totalt bara 9 procent av arbetsgivarna som fick ersättning.

Gruppen arbetsgivare med en total årlig lönekostnad upp till 3 miljoner kronor fick ersättning motsvarande 55 procent av sina totalt rapporterade sjuklönekostnader. Motsvarande uppgift för arbetsgivare med en lönekostnad på 3 till 6 miljoner kronor var 24 procent.

Inrapportering av sjuklönekostnader och beviljad ersättning uppdelat efter bransch

Nedanstående tabeller är uppdelade efter bransch enligt Standard för svensk näringsgrensindelning. I två av branscherna fanns det för få arbetsgivare för att det ska gå att redovisa resultat. Dessa har lagts till gruppen Saknas/okänd.

Eftersom branscherna skiljer sig åt när det gäller andelen arbetsgivare i olika storlekar måste jämförelser mellan de olika branscherna tolkas med försiktighet. Reglerna gör att branscher med många mindre arbetsgivare har större möjlighet att ta del av ersättningen. Detta innebär att det inte är lämpligt att presentera statistiken per bransch på samma sätt som för lönekostnadsgrupper i föregående avsnitt.

I tabell 5 redovisas andelen arbetsgivare med lönekostnader upp till 3 miljoner kronor för respektive bransch. Syftet är att ge en bild av fördelningen av små arbetsgivare som rapporterat en sjuklönekostnad högre än noll kronor mellan branscher, eftersom det är en högre andel av de små arbetsgivarna som får ersättning.

Tabell 5. Antal arbetsgivare som rapporterat sjuklönekostnad och andel små arbetsgivare per bransch

Bransch	Antal som rapporterat sjuklönekostnader	Antal som fyllt i arbetsgivar-deklarations fält för sjuklönekostnader	Andel små arbetsgivare (lönekostnad upp till 3 mnkr) som rapporterat sjuklönekostnader, %
Jordbruk, skogsbruk och fiske	2 729	13 616	79
Kultur, nöje och fritid	2 791	12 938	70
Annan serviceverksamhet	4 850	17 603	65
Fastighetsverksamhet	3 076	31 364	59
Byggverksamhet	16 623	49 921	53
Hotell- och restaurangverksamhet	5 348	20 998	53
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	20 258	57 087	52
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	5 155	16 799	49
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	10 449	67 368	47
Utbildning	3 550	8 029	45
Utvinning av mineral	117	327	43
Vård och omsorg; sociala tjänster	4 440	14 445	43
Transport och magasinering	4 874	17 005	41
Informations- och kommunikationsverksamhet	4 662	22 803	37
Tillverkning	11 103	22 927	36
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	133	352	34
Finans- och försäkringsverksamhet	1 202	7 785	31
Försörjning av el, gas, värme och kyla	577	1 235	21
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	258	417	7
Saknas/Okänd	2 167	20 205	70
Totalt	104 362	403 224	50

Tabell 6. Total rapporterad sjuklönekostnad och andel av lönekostnaden per bransch

Bransch	Total rapporterad sjuklönekostnad, kr	Sjuklönekostnadens andel av lönekostnaden, %
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1 176 615 061	1,39
Vård och omsorg; sociala tjänster	5 781 128 897	1,33
Utbildning	1 981 992 757	1,21
Utvinning av mineral	64 414 938	1,14
Transport och magasinering	983 737 055	1,13
Tillverkning	2 776 149 207	1,06
Byggverksamhet	1 346 221 750	1,04
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	30 381 006	0,98
Annan serviceverksamhet	293 714 240	0,93
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	2 007 469 415	0,90
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	809 491 715	0,89
Fastighetsverksamhet	223 267 194	0,83
Kultur, nöje och fritid	148 019 434	0,81
Hotell- och restaurangverksamhet	275 878 281	0,80
Försörjning av el, gas, värme och kyla	162 394 915	0,76
Jordbruk, skogsbruk och fiske	57 498 518	0,65
Informations- och kommunikationsverksamhet	693 485 984	0,60
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	812 217 423	0,59
Finans- och försäkringsverksamhet	414 660 098	0,57
Saknas/Okänd	125 932 524	1,15
Totalt	20 164 670 412	1,03

Sjuklönekostnadens andel av lönekostnaden kan ge en bild av vilka branscher som rapporterat höga respektive låga sjuklönekostnader.

Tabell 7. Antal arbetsgivare per bransch som fått ersättning, ersättningens storlek och andel som fått ersättning av dem som rapporterat sjuklönekostnader

Bransch	Antal som fått ersättning	Total ersättning, kr	Andel arbetsgivare med rapporterade sjuklönekostnader som fått ersättning, %
Utbildning	1 988	74 935 772	56
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 408	12 826 420	52
Byggverksamhet	8 679	188 220 129	52
Kultur, nöje och fritid	1 410	15 980 622	51
Annan serviceverksamhet	2 432	34 051 487	50
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	2 383	67 077 866	46
Vård och omsorg; sociala tjänster	1 994	68 728 448	45
Fastighetsverksamhet	1 349	17 945 287	44
Tillverkning	4 537	135 616 165	41
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	55	1 214 019	41
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	7 854	117 293 545	39
Hotell- och restaurangverksamhet	1 993	23 783 982	37
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	3 630	47 935 441	35
Utvinning av mineral	37	570 418	32
Transport och magasinering	1 544	30 253 587	32
Informations- och kommunikationsverksamhet	1 353	22 776 022	29
Försörjning av el, gas, värme och kyla	138	3 217 689	24
Finans- och försäkringsverksamhet	259	5 481 850	22
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	43	2 448 729	17
Saknas/Okänd	1 321	22 162 524	61
Totalt	44 407	892 520 002	43

Beviljad ersättning i förskott

Arbetsgivare kan ansöka om ersättning i förskott. Denna möjlighet har skapats för att tillgodose likviditetsbehov hos mindre arbetsgivare som riskerar att få höga sjuklönekostnader. År 2016 fick 68 arbetsgivare 3,2 miljoner kronor i förskott. Ersättningsbeloppet ingår i de resultat som redovisats ovan.

Tabell 8. Beviljad ersättning i förskott

Arbetsgivarens totala årliga lönekostnad	Antal arbetsgivare	Total ersättning i förskott, kr
0–3 mnkr/år	46	1 191 021
>3–6 mnkr/år	14	943 388
>6–12 mnkr/år	4	246 543
>12–20 mnkr/år	0	0
>20 mnkr/år	4	794 631
Totalt	68	3 175 583

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Ann-Marie Begler i närvaro av områdeschef Karin Olsson, verksjurist Rose-Marie Ottosson och verksamhetsutvecklare Inger Kylestorp, den senare som föredragande.

Ann-Marie Begler

Inger Kylestorp